

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ

Balıkesir Milletvekili

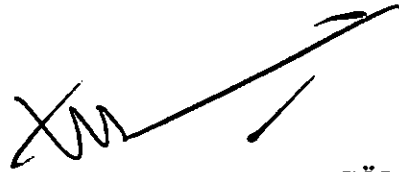
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Çayırhan Termik Santrali ve Çayırhan Linyit İşletmelerinin taşınır ve taşınmaz mallarını kapsayan özelleştirme sürecini başlatmıştır. Türkiye'nin en büyük enerji üretim tesislerinden biri olan Çayırhan Termik Santrali ve Linyit İşletmeleri, yıllık 640 megavatlık üretim kapasitesiyle yaklaşık 400 bin konut ve 1 milyon kişiye elektrik sağlayarak; Ankara'nın enerji ihtiyacının çok önemli bir kısmını karşılamaktadır. Böyle stratejik bir tesisin özel sektöre devri, kamunun enerji üretimindeki payını daha da azaltacak, ulusal enerji politikalarının sürdürülebilirliğini tehlikeye atacaktır. Bugün enerji krizi küresel bir sorun haline gelmişken, mevcut kaynaklarımızın özel sektöre devredilmesi, hükümetin enerji arz güvenliği konusundaki politikalarının sorgulanmasına yol açmaktadır. Bu karar, 'kamu yararı' yerine kısa vadeli ekonomik çıkarların tercih edildiği bir anlayışın açık bir göstergesidir.

Çayırhan Termik Santrali ve Linyit İşletmeleri'nin, özelleştirme sürecinin yalnızca enerji güvenliği değil, aynı zamanda işçi hakları ve sosyal sorumluluk açısından da ciddi problemleri beraberinde getireceği açıktır. Çayırhan Termik Santrali ve maden işletmelerinde çalışan yaklaşık 2.500 işçinin işsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıya kalacağı, mevcut ihale şartnamesinde bu işçilerin haklarını korumaya yönelik herhangi bir düzenleme yapılmadığı görülmektedir. Ayrıca, tesiste taşeron olarak çalışan işçilerin, özelleştirme sonrasında hiçbir güvenceden yararlanamayacak olması büyük bir adaletsizliktir. Ciddi bir ekonomik krizin yaşandığı ülkemizde, emekçi maden işçilerimizden bahse konu olan özelleştirmenin tamamlanması ile birlikte 4 ay içerisinde oturdukları lojmanları boşaltmaları istenmiştir. Bu durum ülkemizde daha önceki özelleştirme süreçlerinde gördüğümüz; çalışanların kazanılmış haklarının korunmaması, işçilerin sosyal ve ekonomik hayattan dışlanması şeklinde tezahür eden acı tablonun tekrarına sebebiyet verecektir. Kısacası AK Parti iktidarındaki bir özelleştirme sürecinde daha yine mağdur olan emekçi vatandaşlarımız olacaktır.

Bu bağlamda, Çayırhan Termik Santrali ve Linyit İşletmelerinin özelleştirilmesinin zararlarının belirlenmesi, enerji arz güvenliği üzerindeki olası olumsuz etkilerinin tespit edilmesi, çalışanların hak kayıplarının ve mağduriyetlerin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ

Balıkesir Milletvekili

Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Çayırhan Termik Santrali ve Çayırhan Linyit İşletmelerinin özelleştirilmesine ait süreci başlatmıştır. Bu özelleştirme kararı, enerji güvenliği, kamu yararı, çalışan hakları ve toplumsal sorumluluk açısından ciddi endişeler doğurmakta; hükümetin özelleştirme politikalarındaki önceliklerini yeniden sorgulamayı gerektirmektedir. Çünkü daha önce gerçekleştirilen özelleştirmelerde de benzer sonuçlar yaşanmış, kamu personeli “nakle tabi personel” statüsüne indirgenerek hak kaybına uğratılmış, birçok işçi işsiz kalmış ya da zorla emekliliğe sevk edilmiştir. AK Parti hükümetlerinin özelleştirme politikaları, kamu kaynaklarını yalnızca kısa vadeli kazanç amacıyla özel sektöre devreden, sosyal ve ekonomik sorumlulukları göz ardı eden bir anlayışı yansıtmaktadır. 1986’dan 2002’ye kadar yalnızca 8 milyar dolarlık özelleştirme yapılmışken, AKP iktidarı döneminde bu rakam 72 milyar doların üzerine çıkmıştır. Bu süreçte 280’den fazla kurum ve kuruluş özelleştirilmiş, ancak kamuya ve topluma sağlanan somut bir fayda görülememiştir. Ankara il sınırları içinde yer alan ve 640 megavatlık üretim kapasitesine sahip olan Çayırhan Termik Santrali ve Linyit İşletmelerinin özelleştirilmesi kararı, başta enerji güvenliği ve kamu yararı olmak üzere pek çok konuda soru işaretleri doğurmuştur. Türkiye’nin 11’inci, Ankara’nın ise en büyük termik santrali olarak ülkemizin enerji ihtiyacına önemli bir katkı sağlayan bu tesisin özelleştirilmesi, kamu yararını gözeten bir süreç yerine ekonomik çıkar odaklı bir yaklaşımla yürütülmektedir.

Özelleştirme süreciyle birlikte çalışanların iş güvencesi, kazanılmış hakları ve sosyal hakları tehlikeye düşmektedir. Yaklaşık 2.500 işçi işsiz kalma tehdidiyle karşı karşıya olup, çalışanlara ilişkin ihale şartnamesinde herhangi bir koruyucu düzenleme yer almamaktadır. Ayrıca lojmanlarda ikamet eden enerji ve maden işçileri ile depremzedeler, özelleştirme sonrasında barınma sorunuyla karşı karşıya kalacaktır. Bu durum sadece işçileri değil, onların ailelerini ve bağlı bulundukları toplulukları da olumsuz etkilemektedir. Özelleştirme süreci yalnızca işçileri değil, ailelerini ve bölgede yaşayan vatandaşları da doğrudan etkileyecektir. Tesis ve maden sahalarında çalışan işçilerin kullandığı lojmanların dört ay içerisinde boşaltılması yönündeki talep, işçilerin barınma sorununu derinleştirecektir. Bugün 670 enerji ve maden işçisi ailesi ile depremzedelerin barındığı lojmanlar, bu özelleştirme kararının bir başka mağduriyet alanını temsil etmektedir. Özellikle ekonomik krizle mücadele eden bir toplumda, bu tür bir yaklaşım, hükümetin sosyal sorumluluk ilkelerinden tamamen uzaklaştığını ortaya koymaktadır. Çayırhan Termik Santrali özelleştirilmesinde de aynı “peşkeş çekme” anlayışının hâkim olduğu görülmektedir. Tesise yıllarca emek veren işçilerin geleceği belirsizliğe sürüklenirken, ihale şartnamesi yalnızca belirli çevrelerin çıkarlarını gözeten bir yapıda hazırlanmıştır. Bu süreç, çalışanları yok sayan, kazanılmış hakları ortadan kaldıran, toplumsal ve ekonomik dengeleri hiçe sayan bir niteliğe sahiptir.

Bu nedenle, Çayırhan Termik Santrali ve Linyit İşletmelerinin zelleřtirilmesi sürecinin enerji güvenliği, kamu yararı, çalışan hakları ve toplumsal etkiler açısından detaylı bir şekilde incelenmesi; ortaya çıkabilecek mağduriyetlerin önlenmesi ve kamu kaynaklarının korunması için bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gerekmektedir. Hkmetin, enerji arzında ve ekonomik zorlukların yoğun olduğu bir dönemde böyle stratejik bir tesisi zelleřtirme kararı alması hem kamu yararı hem de toplumsal adalet açısından ciddi bir tehdit oluşurmaktadır. Çalışanların, ailelerinin ve bölge halkının mağduriyet yaşamaması; enerji güvenliğinin tehlikeye atılmaması ve kamu kaynaklarının koruma altına alınması amacıyla konunun tüm yönleriyle araştırılması adına Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.